

שבת מברכים

האם אין לך אמונה?

הגאון רבי שמשון אהרן מטעפליק זצוק"ל

גדולתו של הרב מטעפליק, רבי שמשון אהרון פולונסקי, במידת החסד והצדקה היתה למעלה מגדר אנוש. הוא היה עני מרוד, אך דאגתו היחידה היתה נתונה לצרכי זולתו, הדירה שבה התגורר לאחר שהגיע מרוסיה לארץ ישראל, כמעט שלא היתה ראויה למגורים. ירדו אליה בשבע מדרגות שבורות. בימות החורף הקרים לא היה נתן לסגור את החלונות החלודים. אך מעולם לא התלוננו הרב מטעפליק ואשתו הרבנית על גורלם.

כאשר הציפו המים את דירתם, אמר הרב מטעפליק בחיוך: "נו, כבר חסך לנו הקב"ה טרחה, ודאג לנו למקווה בתוך הבית... "אבל מצוקת העניים צרבה בליבו, והוא לא החשה. ישועות רבות נעשו על ידו; אנשים נפקדו בזרע של קיימא, חולים התרפאו, מעוכבי שידוך הקימו בית, בעיות קטנות וגדולות נפתרו... יהודים מירושלים ומכל רחבי העולם בקשו שיתפלל עליהם ויתן להם את ברכתו, ולאחר שנושעו רצו להביע את רגשי תודתם העזים.

מאחר וידעו על עניו של הגאון, העבירו אליו סכומי כסף גדולים. אך הרב מטעפליק סרב לקבל. "הישועות מאת ה'" הוא אמר - "ואני כלל אינני זקוק לכסף. אבל כדי לחלק לעניים-הריני מוכן גם מוכן לקבל..." רבי שמשון אהרון היה נוהג להכניס את הכסף למעטפות, ולשלוח את נכדו לבתי נזקקים, כדי להעביר אותן אליהם בהקדם האפשרי, שכן פעמים רבות בנפשם היה הדבר. פעם אחת, מחמת עניו הרב של רבי שמשון אהרון עצמו, לא היו לו מעטפות, ולא היה לו הכסף לרכוש... נטל אפוא רבי שמשון אהרון דפי ניר, קפל, כתב עליהם את הכתובת, הכניס את הכסף לנזקקים, ושלח את הנכד.

ידוע היה בירושלים של מעלה, שאין אצל הרב מטעפליק דבר חשוב מן התורה. כל דקה היתה חשובה ויקרה בעיניו, משום שנתן לנצלה ללמוד התורה, ובכל זאת היה רבי שמשון אהרון מטריח את עצמו

לאסוף תרומות עבור הנזקקים, מבלי לחוס על זמנו ועל כוחותיו. לעתים כמעט 'אלץ' תלמידי חכמים מופלגים לעסוק במצווה עמו. הימים היו ימי ערב פסח.

רבי יוסף צבי דושינסקי, גאב"ד העדה החרדית, עמד להתחיל למסור את השיעור הקבוע בישיבתו, שיעור עמוק שנמשך כארבע שעות. אך רבי שמשון אהרון הגיע אליו פתאום לישיבה, ושנה באחת סדרי בראשית- "עדין אין לי כל הסכום עבור הנצרכים! "אמר רבי שמשון אהרון. "יבוא עמי עכשיו כבודו, ונצא לאסוף יחד!" "ומה יהא על השיעור?" שאל המהרי"ץ, שכבוד גדול ורב רחש לרב מטעפליק.

"השיעור יחכה", ענה הרב מטעפליק, "העניים אינם יכולים לחכות!" "נכנע" המהרי"ץ דושינסקי, ויחד יצאו להביא ישע לעניי ירושלים. בדרך זו אף הדרך הרב מטעפליק את תלמידי החכמים, שעשו אצלו 'שימוש': בעת שישבו אצלו תלמידי חכמים מופלגים, הגיע אדם וסיפר שבתו התארסה. הרב מטעפליק ברכו בחום ובמאור פנים, ואחר כך שאל: "ומה עם כסף? יש לך לשלם עבור ההוצאות הראשונות, הדוחקות? האם זקוק אתה לעזרה? ומה יהיה עם כל ההתחייבויות?"

תלמידי החכמים שישבו שם נצלו את הזמן לחזור אל הספר. לאחר צאתו של האיש אמר להם הרב מטעפליק: "באתם לעשות 'שימוש', לראות איך צריך רב בישראל לנהוג. ראו אפוא-אדם בא לבשר על ארוסי בן או בת, או על הולדת תינוק-צריך הרב לא רק לאחל לו 'מזל טוב' אלא גם לברר אם יש לו, לאותו אדם, הכסף שנחוץ לו לרגל הבשורה הטובה; אם יש לו לשלם לבית החולים עבור הלידה (באותה תקופה לא שולם תשלום זה על ידי ה'ביטוח הלאומי'), אם יש לו כסף לחמם את הבית עבור היולדת והתינוק. אף זה מתפקידו של הרב הוא! 'שורשיה של מידה זו נטועים היו עוד בבית הוריו. סיפרה אשתו, הרבנית, שבעצמה היתה עוסקת רבות בצדקה וחסד: זמן קצר לאחר נשואינו שהינו בבית הוריו.

בלילה, כאשר בקש רבי שמשון אהרון לשכב לישון, שמע אביו רבי אברהם יצחק, צלצול מטבעות מכיסו של רבי שמשון אהרון. "שמשון אהרון", אמר האב הגדול, "כלום אין לך אמונה?! רבי שמשון אהרון תהה - תוכחה זו פתאום, על מה ולמה? כלום אין לך אמונה, שהקב"ה יתן לך כל צרכיך מחר?! והרי יכול היית לחלק את המעות שבכיסך לעניי העיר?!" נלב"ע כ"ח סיון תש"ח.

העלון נתרם בשבת זו

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' אברהם ידידיה בן הרה"ח ר' מנחם זאב חסידה

זצ"ל

כט סיון תשס"ב

לעילוי נשמת

הרב אלטר אהרן יצחק

הרשקוביץ זצ"ל

י"ז בטבת תשע"ו

עלות העלון לשבת

220 ₪ בלבד

בנק דיסקונט סניף 56

השבון 61135

אסמכתא למייל:

Shuly3910@gmail.com

הפצה: אלעד, הדרה, ירושלים,
בני ברק, פתח תקווה, רחובות,
מודיעין עילית ואחיסמר

המשקפיים של היהודי המאמין**הרה"ק רבי י. ישראל יצחק מאלכסנדר זצוק"ל**

כתוב במשלי (כז,ה) "טובה תוכחת מגולה מאהבה מסותרת", וזה מדובר כשגלוי לפני האדם שזו תוכחה והקב"ה עושה הכל לטובתו, רק אז היא טובה מאהבה מסותרת. וכמאמר חז"ל בירושלמי (הוריות פ"ג ה"ד) 'לטובתי נשברה רגל פרת' – כשאדם יודע וגלוי לפניו שלטובתו נעשה הדבר, ברגע אחד הכל יכול להתהפך לטובה.

כך רואים בנביא מיכה (מיכה ז,ח) "כי אשב בחושך ה' אור לי" – הסבר הדברים: ככל שאדם נמצא יותר בחושך, הוא מתקרב אל האור. [ככל שנהיה יותר מאוחר בלילה, כך אנו קרובים יותר ליום], וכך יוצא שגם תקופת החושך הופכת לישועה עבור האדם המאמין.

דוד המלך בתהילים (קטז,ג) אומר "כוס ישועות אשא", ישועות רבים למה? אלא כבר בתקופת ההסתור פנים מתחילה הישועה, וממילא הישועה הראשונה הא בזמן ההסתור והשניה היא בזמנה ולכם כוס 'ישועות', האדם המאמין כיון שהוא חש בכך הרי הוא ממתיק את הדינים כבר בהתחלה, כמו שכתב הבעל שם טוב הקדוש שזה נקרא 'המתקת הדינים בשורשם'.

בברכת כהנים אנו אומרים "יאר ה' פניו אליך" ואומרים חז"ל: שאנו מבקשים מהבורא רק את הארת פניו. וכמו שאומר המדרש שוחר טוב על תהילים (פ"ח) 'אנו אין לנו הארת פניך' – כי ע"י הארת הפנים של הבורא נעשית הישועה ומתגלה שלא היה כלל חושך מההתחלה.

מה שאנו רואים זה שלפעמים נופלת על האדם צרה חלילה והוא נכנס ליאוש או כעס חלילה על מי שאמר והיה עולם, ויותר מכך, הוא מתחיל לפרש את המעשים, לפי מה שלמדנו עכשיו, אנו צריכים לומר לו: עצור! זה רק לטובתך! תאמין שזה לטובתך, תאמין שהישועה התחילה ברגע שהתחיל להחשיך לך. ברגע שתפנים את זה, יכול הכל להתהפך לטובה.

להיות יהודי בלב**הרה"ק רבי ישראל משה דושינסקי זצוק"ל**

אנו מזכירים כל יום בשחרית את הפסוקים "והיה לכם לציצית וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם. למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם". לכאורה מהפסוקים משמע כאילו אמר שיהיה לכם הציצית לציצית, גם צריך להבין את האריכות והכפילות בפסוקים, מצד אחד "וזכרתם את כל מצוות ה' ועשיתם אותם" ומצד שני "למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי".

כותב רבנו יוסף אלבו בספר העיקרים (ג,כא) על הפסוקים "כרו לי זדים שיחות אשר לא כתורתך", "כל מצותיך אמונה" וכו'. הסבר הדברים: שהזדים הללו כורים בורות שלא כדעת תורתנו הקדושה, כי הם אומרים שכל מצוותים הם אמונה, כלומר ש'רחמנא ליבא בעי' ואין צריך לעשות מעשים בפועל ומספיק אמונה בלב, אך האמת היא שתחילה יש לעשות מעשים בפועל ועליהם להוסיף את

כוונת הלב כל אחד בדרגות בהן הוא נמצא. אך לכאורה יש להתבונן במה שאמרו חז"ל במסכת קידושין (לט,ע"ב) 'שב ולא עבר עבירה, נותנים לו שכר כעושה מצוה', וכן אמרו 'חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשה'. מוכח לכאורה שהקב"ה מבקש שנעבוד אותו רק בלב, שאם היה רצונו שיתקיימו המצוות כיצד חז"ל אומרים שמעלה עליו הכתוב 'כאילו' עשה מצוה. ולא רק זה אלא גם מי שישב ולא עשה עבירה, מעלה עליו הכתוב 'כאילו' עשה מצוה והלא באמת לא קיים ממש את רצונו של הבורא ומספיק שלא יענש ומדוע נחשב הדבר כאילו עשה מצוה. ולכן ראוי להבין מדוע שלא נעבוד את הבורא רק בלב?!

אכן הענין בזה הוא, שהנה כתוב במשלי (ו,כג) "כי נר מצוה ותורה אור" והסבירו כבר חז"ל את הקשר וההשוואה של התורה לאור והמצוה לנר, אך לענייננו נראה שזה בא להורות שאמנם 'רחמנא לבא בעי' – הקב"ה רוצה את כוונת הלב, ולפי זה היה ראוי שהאדם יתחייב במצוות רק בלב ולא בפועל, אבל באמת כדי שהאדם יהיה נאמן לבוראו באופן הטוב ביותר, הרי הוא צריך לבצע את המצוות גם בפועל, וכמו שכתב החינוך (מצוה טז) שרוב מצוות התורה עניינם הוא להשפיע על פנימיות הלב, כי המעשים החיצוניים מעוררים באדם את הנקודה הפנימית בלבו, ולבו ומחשבותיו נמשכים אחרי מעשיו.

חז"ל אף תקנו במטבע לשון הברכות את המילים "אשר קדשנו במצוותיך", כלומר אדם המקיים את המצווה בפועל, הרי הוא מקדש את איבריו בשונה מהאדם שהוא רק מאמין בלב או עושה מצוות בלב שאינו מקדש את איבריו וגם אין לו שמירה שלא יפול אחורנית.

ולכן תלה שלמה המלך במשלי את המצוה בנר ואת התורה באור, כי כשם שהאור שהוא העיקרי יכול להתקיים רק ע"י הנר המחזיק אותו, כך גם בתורה ומצוות, אמנם התורה היא העיקר אבל בלי מצוות בפועל לא תקיים התורה בלבו לעד וקדושת התורה לא תתקיים באיבריו לעולם ועד.

ונמצא לפי זה, שמה שאמרו חז"ל "שב ולא עבר עבירה, נותנים לו שכר כעושה מצוה" – זה רק לענין השכר בלבד ולא לענין קדושת וסגולת המצוה ושמירתה מן החטא. ועל כן בל יעלה האדם במחשבתו שלא לקיים את המצוות בפועל, כי ע"י עשיית המצוות בפועל הרי הוא מקדש את עצמו, לא כן אם יתירש במעשיו ויבוא להרהר בדבר עבירה, אז גם אם בסוף לא בוצעה העבירה הרי שהוא יקבל שכר כאילו עשה מצוה אבל את השמירה מפני העתיד שלא יבוא לפניו שוב מעשה עבירה, את זה אין לו.

נחזור למצות ציצית, מצוה זו ניתנה לנו כשי שתהיה לנגד עינינו ונזכור על ידה בכל רגע לקיים את מצוות ה' וכן מסגולת המצווה לשמור עלינו מן החטא, נמצא שבשעה שאנו מביטים בציצית אנו נזכרים במצוות ה' ומתעורר בקרבו רצון לעשותם והרי זה נחשב כאילו כבר קיימנו אותם כי רחמנא ליבא בעי.

אבל חלילה שלא יעלה בלב האדם להרהר בעבירה ולהתגבר על כך כדי שיזכה לזכר המצוה בדרך זו, אלא צריך האדם לקיים את המצוות בפועל למען

ישמרו עליו מליפול אחורה ולמען יתקדשו איברנו בקדושת עולמים.
 וזהו שאמר הכתוב "והיה לכם לציצית" כלומר, שכל כוונתכם בקיום המצוה יהיה למען המטרה שבעבורה צייתי אתכם עליה - "וראיתם אותו" ואז "וזכרתם את כל מצוות ה'" וממילא זה יחשב לכם כאילו "ועשיתם אותם" כי מחשבה טובה נחשבת כמעשה, אולם בא הכתוב ומדגיש "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" - שלא תהרהרו חס ושלום בעבירה כדי שתוכלו להתגבר ולזכות בשכר, שהרי "אתם זונים אחריהם" ועליכם לחשוש שהמחשבות לא יעצרו הרגע ותמשיכו לחשוב עליהם, כי רק ע"י ביצוע המצוות בפועל יש הגנה על האדם לשומרו מן החטא ולכן לא מספיק רק להאמין בלב, אמנם כוונת הלב חשובה מאד אך המעשה בפועל הוא החשוב יותר.

לחיות את האמונה

הרב בנימין בירנצוויג שליט"א

כשנפגש הגאון רבי חיים זוננפלד זצוק"ל עם נשיא צ'כוסלובקיה מסריק בביקורו בארץ בשנת תרפ"ז, שאל אותו הרב: כתוב בתורה שחטאם של דור הפלגה היה 'המרידה במלכות שמים', ואם כך הוא, מה באה התורה לספר לנו באיזה לבנים הם בנו וכיצד נעשו הלבנים? מה זה קשור לחטא המרידה במלכות שמים?!

הרב זוננפלד דיבר איתו על הרגשת 'כוחי ועוצם ידי', המתפשטת בעולם בעקבות התפתחות הטכנולוגיה, ואז אמר לו הרב זוננפלד את היסוד שכתוב בתורת האלוקים, בהסבירו לו את תרוצו לקושיא זו אמר הרב: שהתורה באה לומר לנו, שהתפתחות הכפירה של דור הפלגה לא היה בעצם בניית המגדל, אלא זה התחיל מטיפוח הכח העצמי של האדם, ומהצורך להתנתק מטובותיו של הקב"ה, ואם הקב"ה הכין לאדם אבנים שהוא חומר המוכן לבנייה, עליהם להפגין כח כי הם יכולים לייצר בעצמם את חומרי הבניה שהם זקוקים להם, ולפיכך אמרו "הבה נלבנה לבנים" - אנחנו יכולים הכל בכוחות עצמנו, ואין לנו צריכים לאבניו של הקב"ה, ומטיפוח השקפה כפרנית זו, הם הגיעו לעיקר חטא המרידה במלכות שמים של "הבה נבנה לנו מגדל וראשו מגיע השמימה"!

ומזה נלמד לכל בעיות באמונה, שמתעוררות בלבות בני אדם, תחילתן בכך שאיננו מתבוננים בדברים הקטנים המתרחשים לעינינו, כי כולם מאיתו יתברך, רק כשאנו רואים נס גדול אז אנו מתעוררים לאמונת ה', וכשהוא לא קורה אז אנחנו נופלים בחוסן אמונתנו. באם נתבונן ונראה בכל תהליך, בכל נשימה, בכל הקורה סביבנו, יד ה' ואין בלתו, הרי שנתחזק באמונת חוסן באופן התמיד.
 אם נחיה אמונה בכל דבר שקורה, אז האמונה תהיה חלק מאתנו לבלתי תתפוגג ח"ו!

ועד כמה אנחנו רחוקים מלהבינה ולהשכילה לתוך חיינו? נראה מה זה לחיות אמונה: כשמרן ר' אהרון לייב זצ"ל היה בגיל 104, כששכב בתקופת מחלתו האחרונה בבית החולים, באחת הפעמים כשמצבו טוב, לפליאת כל הרופאים וכלל ישראל, בזכות התפילות הרבות שנאמרו לרפואתו, כשהוא פקח את עיניו אמר לו הרופא שטיפל בו: "הרב חי בנס!". מיד ענה לו ר' אהרון לייב בשנינות אופיינית: "גם אתה!".

משפט זה דובר אז בכל העולם היהודי! לאמור - אנחנו לא 'חיים אמונה!' אנחנו מסתובבים בעולם בהרגשה שאנחנו חיים כי אנחנו חיים, ורק זקן בן 104 שכבר כמעט שהיה שם... וחזר להכרה, זה נס! כאן רואים רבוננו של עולם! והאמת שבחיינו אנו צריכים לראות נס ואמונה!

משפט נוסף ומכונן אמר מרן ר' אהרון לייב זצ"ל, כשיהודי שומר מצוות נכנס עם אחיו, דוקטור לפיזיקה באוניברסיטה מפורסמת בארצות הברית. הדוקטור פנה לר' אהרון לייב זצ"ל וטען בפניו: "חיפשתי את הקדוש ברוך הוא ולא מצאתיו"...

ענה לו ר' אהרון לייב: "חפש אותו בבטןך ותמצא! הקב"ה אינו משהו גשמי שצריך לחפש אותו במיקרוסקופים שבמעבדה שלך... אין צורך לנדוד למרחקים, התבונן כאן בגופך ותמצא את הקב"ה, הבריאה מעידה על הבורא! הבגד מעיד על אורגו!". מסופר על רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל, שנסע פעם לרבו רבי שמעלקא מניקלשבורג זצ"ל לתקופה ארוכה. כשהוא חזר שאלו חותנו: "הרי גם לפני שנסעת היית מלא בתורה ויראת ה', ומה השכלת בנסיעה ארוכה זו אצל רבך?". ענה לו רבי לוי יצחק: "למדתי לדעת שיש בורא לעולם!".

שאל חותנו: "וכי בשביל זה היית צריך לנסוע למרחקים? בוא ותראה שגם כאן אפשר לדעת זאת!". הוא קרא למשרתת שלו ושאלה: "אמרי לי, היודעת את שיש בורא לעולם?", השיבה לו המשרתת: "ודאי!". חזר החותן ושאל את רבי לוי יצחק: "ומה תאמר אתה?", ענה לו: "ההבדל ביני לבנינה שהיא אומרת שיש בורא לעולם. ואני יודע! שיש בורא לעולם"...

יש אמונה שמסתכמת באמירה, שיודעים אנו שיש בורא לעולם! ויש ידיעה שהיא הכרה אמיתית! לחיות את הידיעה שיש בורא לעולם!

ישנה אמרה מעניינת מאד מהגאון רבי שרגא פייבל מנדלוביץ זצ"ל, מגדולי התורה באמריקה: פעם הבחינו תלמידיו שהוא עומד ליד החלון, מסתכל החוצה, ונהנה. שאלוהו תלמידיו: "למדנו רבינו, מה יש בהבטה זו החוצה? מה ההנאה ממה שקורה בחוץ?". ענה להם: "אני אינני מביט החוצה, אני מביט פנימה - לתוך תוכה של הבריאה הנפלאה, אני מתפעל ונהנה מבריאתו של הקב"ה!!!"

העולם שלנו כהכנה לביאת המשיח

הרה"ק רבי בן ציון מביאלא שליט"א

כתב בספר הקדוש הקדושת לוי (למגילת איכה), שכל מה שנעשה בעולם הזה הוא להביא לימות המשיח. וזה לשון קדשו: "אפס בלתך גואלינו לימות המשיח - כלומר, כשיבוא משיח צדקנו במהרה בימינו, אז יתגלה שכל המאורעות שהיו בגלות לנו, היה הכל הכנה לגאולה. כי עתה בגלות אינו נראה, אבל בזמן גאולה יתגלה זאת שהכל היה הכנה לגאולה. וזהו 'אפס בלתך, כלומר היום האדם אינו יודע זאת שהכל הוא הכנה לגאולה. וזהו 'אפס בלתך גואלינו לימות המשיח". עד כאן לשון קדשו.

ואם כן לפי דברי קדשו, הכל נעשה להביא לימות המשיח, אלא שהוא מוסתר ואין רואים זאת, כמו שפירש הבעל שם טוב הקדוש, והביאו בסה"ק תשואות חן (פרשת ויחי) וזל"ק: "שמעתי מהרב המוכיח שאמר משם הבעל שם טוב שזו ענין התוכחה 'ואנכי הסתר אסתיר' שהסתרה גופה אצלו בהסתר ואינו מאמין על כל פנים באמונתו שוודאי טוב גנוז בה, כי כשהוא מאמין באמונה

שוודאי טוב גנוז בה הגם שאינו מבין את הטוב, מכל מקום נמתק הדין, והוא סוד דינא קשיא ודינא רפיא, ומורגל היה בפיו לומר שמאוד הוא מפחד ונרתת מזה ההסתרה הנקראת הסתר אסתיר יותר מההסתרה עצמה". עכ"ל"ק.

והנה בחינת "אנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא", אינו רק בהסתר שאין רואים השראת השכינה - אלא שאפילו לא יודעים שאלו הם זמני הסתר. וצריכים להתאבל ולהצטער בצער שכינתא בגלותא. ו"אנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא", הולך על עקבתא דמשיחא, שהשם יתברך מוסתר לגמרי, ועל ידי זה חסר לנו הראיה, לראות צעד ויסורי גלות שכינתא בגלותא.

גם אפשר לפרש על פי מאמר הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שכל מה שאדם רואה במשך חייו, הכל הוא שהשי"ת מראה לו מה שעליו לעשות ולקיים, ומכל דבר אפשר לראות אלוקות אם זוכה לזה.

כתב הרה"ק רבי אריה לייבוש מאז'רוב זיע"א בסה"ק ברכת טוב [דפוס חדש דף קמז], וז"ל: שהנה כתוב "שויתי ה' לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט", ופרשתי שהכוונה בזה שאדם צריך לדעת שכל מקרה שמזדמן לו הוא הכל מה' יתברך, שילמד מזה ש"כל פעל ה' למענהו" (משלי טז, ד), שכל דבר שנפעל לאדם, הכל למען ילמד מזה עבודתו יתברך שמו [זוה"ק ח"ג מ"ז]. עכ"ל"ק.

הסבר הדברים הוא: שהציווי של "שויתי ה' לנגדי תמיד" אינו רק חיוב שיזכור תמיד את ה', אלא כל מה שהוא רואה ושומע ומה שקורה, בהכל יראה יד המכוונת מהשם יתברך, וילמוד מזה לעבודת השי"ת.

המתנות של העם היהודי

הרב אשר קובלסקי שליט"א

המתנה הטובה ביותר בה זכה עם ישראל, היא המתנה להיות בניו אהוביו של הבורא, סמוכים על שולחנו ובטוחים בישועתו. העובדה שיש לנו אבא אוהב ורחום שניתן להישען עליו, להאמין בו ולבטוח שהוא לצידנו בכל עת ובכל תנאי, מייצרת שלוה ושקט נפשי, מבטיחה רוגע, שומרת עלינו מכל דאגה ומייצבת את שפיותנו גם בעיתות התמודדות וצרה.

'אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים!' - כי גם במצבי צרה וצוקה, גם במצבים שמוסדות תבל מתערערים, גם כשמרגישים שדברים לא הולכים כפי שרוצים, יהודי לא מתבלבל, לא מאבד שליטה, לא מפסיד את הרוגע והשלוה הנחוצים לו כל כך. יש לנו אבא גדול בשמים, אנו נשענים רק עליו, אנו יודעים שהוא עימנו, שומר עלינו, מסייע לנו, מבטיח שנתמודד בגבורה, נשרוד את הכל, ונצא מכל קושי מחוזקים ועוצמתיים.

את התובנה המחזקת הזו, מגלה הרה"ק רבי זושא מאניפולי זי"ע כשהוא מדבר בענין השמיטה, בה אנו מצווים על שמיטת הקרקע בשנה השביעית, וכאן

מגיע פסוק מרתק: 'וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית? ... - וציויתי את ברכתי!' - אם תשאלו מה נאכל בשנה בה המשק החקלאי מושבת, הן איננו עובדים בשדה ומפקירים את גידוליו? לפיכך מבטיח ה' לשלוח את ברכתו, למען יהיה לנו די מזון גם בשנת השמיטה.

וכאן עולה השאלה: מדוע התורה מרחיבה לבאר את השאלה 'וכי תאמרו מה נאכל?' הלא הלכות גדולות ומרכבות נדרשות מיתורי אותיות בודדות, ואילו כאן - פסוק שלם מוקדש לשאלה הזו? מדוע אין די רק לצוות על מצוות השמיטה, ולהבטיח את ברכת ה'?

ומגלה הרה"ק רבי זושא זי"ע סוד מכבשונו של עולם, חושף את דרך ההשפעה האלוקית לברואי תבל. לכל אחד מאיתנו, עם יציאתו לאוויר העולם, הוצמד צינור שפע שמימי תמידי, שמשפיע עליו באופן קבוע למען לא יחסר לו דבר. האדם צריך להאמין ולבטוח שיש לו צינור שמשפיע עליו ללא הרף, שבורא עולם מעניק דרכו ללא הפסקה.

כל זה עובד ופועל ללא תקלות, כל עוד היהודי מאמין שהצינור קיים ומשפיע עליו, והוא בטוח שלא יחסר לו דבר כי הוא מושפע בקביעות. הסיפור מסתבך כשהיהודי מהרהר על בטחונו בה', מתחיל להעלות פקפוקים האם הצינור ישרוד גם בשנת השמיטה, או בכל מצב מסובך אחר. עכשיו זה כבר לא פשוט - הצינור נתקע ונקטע, השפע השמימי מפסיק להיות מוזרם כרגיל...

זו התשובה מדוע התורה מרחיבה בשאלה 'וכי תאמרו מה נאכל?', כדי ללמדנו שהשאלה היא היוצרת את הצורך בברכה מחודשת. אם לא היתה נשאלת השאלה - הברכה היתה זורמת כבתחילה, מושפעת ללא הרף. השאלה מעידה שהאדם מהרהר על הצינור שמשפיע עליו, יש לו שאלות ופקפוקים על ההשפעה האלוקית התמידית. כדי להציל מצב כזה - ה' נדרש לצוות ברכה מיוחדת 'וציויתי את ברכתי' - כדי לאפשר לצינור להמשיך להשפיע...

כי באופן טבעי - השפע קיים, מושפע בתמידות. יהודי יודע שבורא עולם לצידו, מלווה אותו בכל עת, משפיע עליו בריאות, נחת, פרנסה, ברכה, שפע. הכל ממנו יתברך, הכל מגיע ממנו בהשפעה ישירה. כל זאת בתנאי שלא נשאל שאלות, שלא יזדחל לליבנו הרהור או פקפוק. כי אם משהו בחומת הביטחון שלנו מתערער - נדרשת השפעה שמימית מיוחדת להציל את המצב, להבטיח שלמרות הפקפוקים ימשיך להיות לנו טוב!

כמה כדאי להיות ברורים בתובנה הזו, בהירים באמונה שבורא עולם מעניק לנו שפע, בעיתות שמחה ובעיתות צרה, כשהכל הולך למישרין וגם כשמשהו נראה כחורק. פשוט לדעת שיש לנו אבא בשמים, שמשפיע עלינו כל כך הרבה, ואין לו כל מניעה להעניק לנו את כל מה שנרצה או נשאף. הבה נאמין בו בכל עת, 'קווה אל השם, חזק ויאמץ ליבך, וקווה אל השם!'

הפסוק אומר: "אם תוציא יקר מפי זולל - כפי תהיה".

דרשו על כך רבותינו: שאדם הזוכה לחזק את הרבים,

זוכה להיות במעלה כמו פיו של ה' יתברך! כביכול, הוא יגזור גזירה, וה' מקיים.

220 נה בלבד לשבת וזכות הרבים נזקפת לזכותך!

בזכותך, יחולקו מאות עלונים בעשרות בתי כנסת

Shuly3910@gmail.com | 05832-90739

חשבון: 61135 - בנק דיסקונט - סניף 56